

Regionálne stimuly pre rozvoj kreativity – cesta k zvyšovaniu regionálnej zamestnanosti

Regional incentives for creativity - way to increase regional employment

Petrášová, V.

Abstrakt: Článok analyzuje súčasné možnosti samosprávy na miestnej a regionálnej úrovni podporiť kreatívne činnosti. Na základe ekonomických nástrojov používaných na miestnej a regionálnej úrovni poukazuje na konkrétne možnosti motivovať tvorivé osoby k podnikaniu so svojimi vedomosťami a zručnosťami. Praktické príklady poukazujú na potenciál zvýšenia regionálnej zamestnanosti na základe vytvárania malých tvorivých dielní, ktoré môžu mať veľký význam pre rozvoj turistického ruchu a tiež vytvárať miestne produkty s možnosťou ich exportu do zahraničia.

Kľúčové slová: kreativita, príjmy samosprávy, zamestnanosť

Abstract: The article analyzes the current possibilities of governance at local and regional level to support creative work. On the basis of economic instruments used for local and regional points to specific opportunities to motivate creative people with their business knowledge and skills. Practical examples show the potential for improving regional employment by the creation of small workshops that may be of great importance for the development of tourism and also create local products with the option to export abroad.

Key words: Creativity, local and regional policy, economic instruments

Úvod

Vývoj v slovenskej samospráve je poznamenaný za posledných 20 rokov neustálymi zmenami a to nielen z hľadiska kompetencií, ale aj financovania. Predstavitelia samospráv museli zložiť úlohy súvisiace so zodpovednosťou za svoje originálne kompetencie (úlohy) zo zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení zabezpečovať neustále s klesajúcimi financiami. Pritom samosprávu môžeme chápať ako ústavne zaručené právo územného samosprávneho celku (ako územného spoločenstva občanov) rozhodovať samostatne v rámci autonómnych priestorov vymedzených ústavou a zákonmi o svojich záležitostiach. Autonómnosť územia je určená konkrétnymi kompetenciami obcí alebo vyšších územných celkov.

Miestna samospráva v úlohe poskytovateľa vymedzeného okruhu verejných služieb má povinnosť aj zodpovednosť zabezpečiť tieto služby tak, aby ich výkon bol efektívny, v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej potrebám jej občanov. Miestna samospráva pri zabezpečovaní verejných služieb ekonomického charakteru je pod tlakom dvoch faktorov. Prvým faktorom je rastúci počet úloh, ktoré musí plniť, v dôsledku prenosu kompetencií z centrálnej úrovne verejnej správy a druhým faktorom je rastúci tlak na rozpočet v dôsledku snahy o znižovanie daňového zaťaženia občana (z ktorého sa financuje samospráva) a trendu znižovania verejných výdavkov. Oblasť verejných služieb usmerňuje rozsiahly súbor zákonov, vyhlášok a nariadení, ktoré vo forme verejných politík priamo alebo sprostredkované vplývajú na výkon miestnych verejných služieb. Dobre fungujúce služby v obciach sú dôležitým predpokladom spokojnosti ich obyvateľov. Proces prechodu

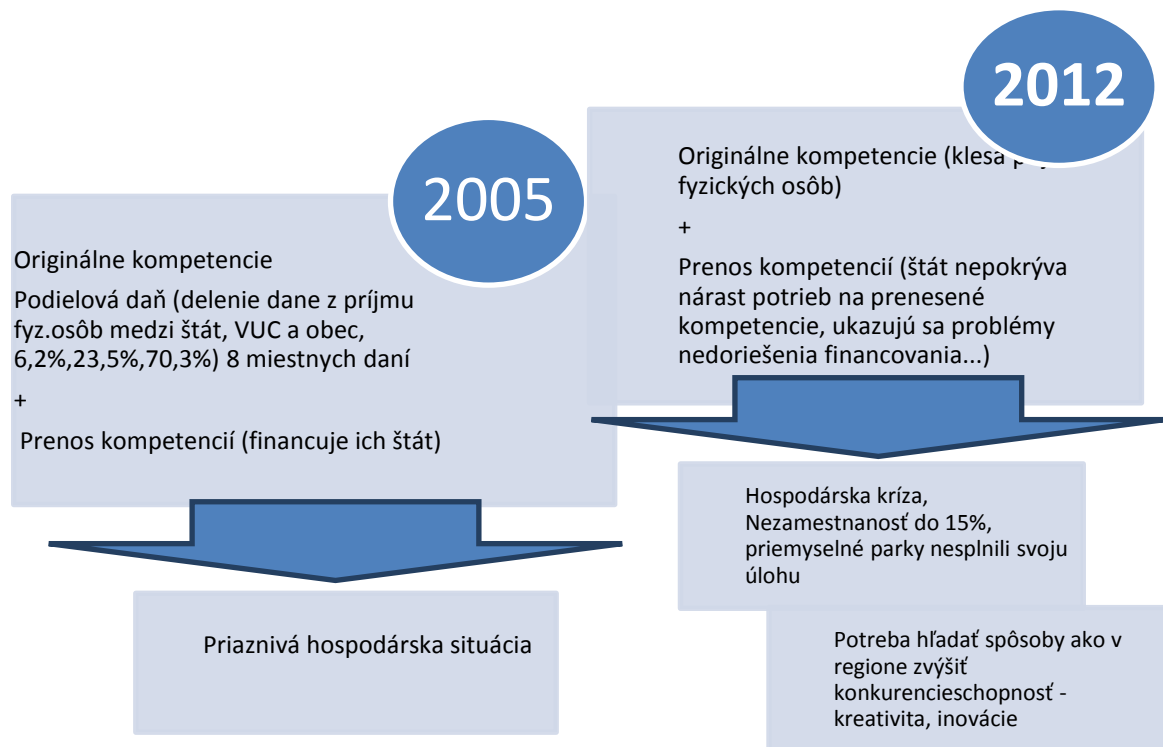
kompetencií z centrálnej na regionálnu a miestnu úroveň má mnoho úskalí a ako koncepčne tak aj metodologicky a metodicky nedoriešených problémov. Domáca poznatková základňa v tejto oblasti je nedostatočná, neucelená, metodické prístupy k riešeniu problémov nie sú vykryštalizované. Hodnotenie efektívnosti verejných služieb stavia pred oblasť teórie a praxe mnoho závažných otázok najmä v súvislosti s obmedzenými verejnými zdrojmi (Balážová et al., 2012).

Súčasnú dobu na Slovensku a situáciu miest obcí charakterizuje nedostatok finančných prostriedkov spôsobený hospodárskou krízou. Úlohou vládnych politík je preto hľadať cesty zvyšovania konkurencieschopnosti tovarov a služieb a tak riešiť hospodársky rozvoj. Veľké regionálne rozdiely v schopnosti zabezpečiť hospodársky rast nútia vstupovať do politiky podpory rozvoja aj regionálne samosprávy. Po vyčerpaní klasických metód zvyšovania hospodárskeho rastu sú dôležité nové príležitosti pre rozvoj podnikania vytvorené ľuďmi a na začiatku nevyžadujúce veľké investície. Ide o kreativitu, novú tvorbu produktov (tovarov a služieb) založenú na využití možností prostredia a ľudskej tvorivosti).

Súčasná zjednodušená schéma a priebeh financovania slovenských samospráv je prehľadne spracovaný na obr.1.

Financovanie slovenských samospráv a ich úlohy podľa ekonomickej situácie na makroekonomickej úrovni

Obr. 1

Zdroj: Vlastné spracovanie

Zodpovednosť a územná autonómia sa vo výkone samosprávy prakticky prejavuje:

- samostatným a slobodným určením rozvojových priorít v území,
- samostatným rozhodnutím o využití majetku obcí a regiónov ako aj o rozpočtoch, ktorými disponujú,
- určením spôsobu riešenia rozvojových programov,
- slobodným rozhodovaním o združovaní obcí,
- vydávaním všeobecných záväzných nariadení platných v pôsobnosti obcí alebo krajov, ktoré predstavujú legislatívne predpisy na úrovni obce alebo kraja a musia byť v súlade s legislatívou EÚ a národnou legislatívou.

Cieľom práce je poukázať na možnosti získania finančných prostriedkov obcami na základe inovačných procesov pri využití ich majetku pre kreatívnu tvorbu umelcami, architektmi, remeselníkmi a inými povolaniami s využitím napr. v turizme, školstve, voľnočasových aktivitách.

Materiál a metodika

Materiál pre analýzu súčasnej situácie problematiky a výskum sa získal z primárnych a sekundárnych zdrojov.

- 1) Primárne zdroje : Sú tvorené údajmi získanými na základe spracovania údajov úradov práce a sociálnych vecí o zamestnanosti v príslušnom regióne, o štruktúre pracovných síl a o údajoch ku kultúrnym akciám v mestách a regiónoch.
- 2) Sekundárne zdroje sú získané z týchto zdrojov:
 - knižné publikácie od domácich a zahraničných autorov,
 - internetové zdroje zamerané na špecializované aktivity ku kreatívnemu priemyslu,
 - vládne materiály ku kultúrnej a kreatívnej ekonomike
 - odborné štúdie o kreativite
 - všeobecne záväzné nariadenia obcí a miest (VZN)
 - legislatíva SR a EÚ.

Výsledky

Kombinácia samosprávnych a štátoprávnych funkcií vyplýva z toho, že obce a regióny zabezpečujú aj úlohy, ktoré sú na ne prenesené zo štátnej správy. Sú to tzv. úlohy v prenesenom okruhu pôsobnosti zo štátnej správy na územné samosprávy, ktoré ich zabezpečujú. Územné samosprávy, tak miestne ako aj regionálne, vykonávajú teda dva druhy úloh:

- úlohy vo vlastnom (originálnom) okruhu pôsobnosti, t.j. také úlohy, ktoré im ukladajú zákony o obecnom zriadení, zákon o samospráve vyšších územných celkoch, kompetenčný zákon a ďalšie zákony.
- úlohy v prenesenom okruhu pôsobnosti zo štátnej správy. Ide o úlohy, za ktoré nesie zodpovednosť štát, ale výkonmi týchto úloh poveril územné samosprávy.

Reálna samospráva obcí a regiónov je konštituovaná na právnej subjektivite územného spoločenstva občanov, nie na právnej subjektivite ich orgánov. Ekonomicky je založená na existencii vlastného majetku a na vlastných finančných zdrojoch, s ktorými môže v záujme spoločenstva slobodne nakladať.

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja :

- a)** analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b)** zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c)** spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- d)** podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e)** vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f)** spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g)** podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

K tomu, aby obec mohla zabezpečiť tieto činnosti získava finančné zdroje. Na základe zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja sa zdroje financovania rozdeľujú na základné a na doplnkové. Prehľadne sú spracované v tab. 1.

Zdroje financovania obcí v Slovenskej republike

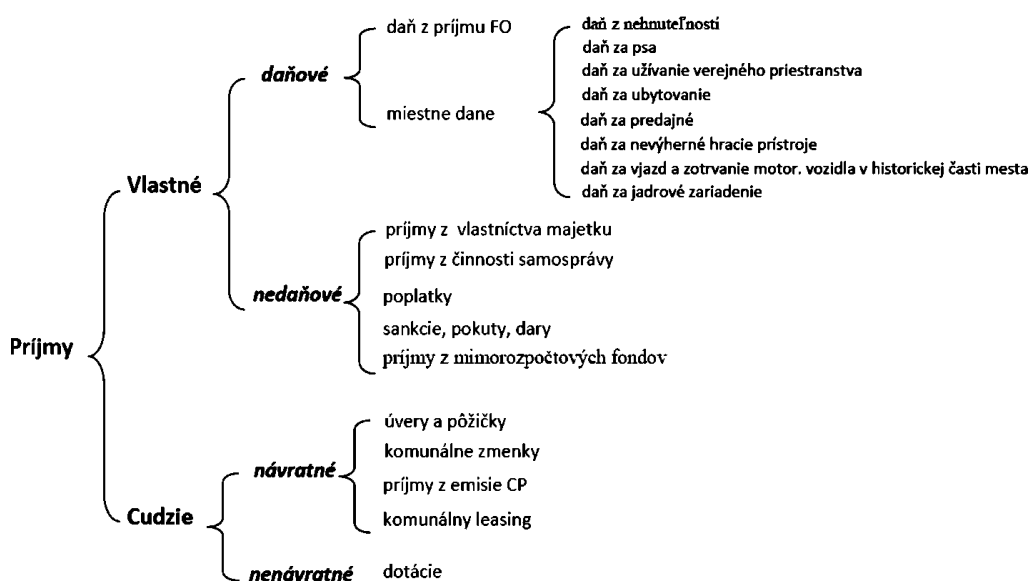
Tab.1

Druh	Základné zdroje financovania regionálneho rozvoja	Doplnkové zdroje
Zdroj	✚ zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev ✚ zo štátnych účelových fondov ✚ z rozpočtov vyšších územných celkov ✚ z rozpočtov obcí ✚ z prostriedkov fyzických osôb, ✚ z prostriedkov právnických osôb ✚ z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií, ✚ z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu ✚ uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi, ✚ z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis	Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja sú tiež finančné prostriedky z Európskej únie určené: hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia

Zjednodušene je súčasné financovanie obcí v členení na konkrétne druhy príjmov spracované na obr. 2. Obec nemôže ovplyvniť najmä príjmy z daní fyzických osôb (FO), ktorými sa financujú originálne kompetencie. Pretože tento príjem závisí od množstva zamestnaných obyvateľov v regióne má tento príjem aj motivačný charakter pre aktérov politik samospráv. Z hľadiska príjmov z kreatívnej činnosti je tieto možné získať pre samosprávy cez miestne dane (daň z nehnuteľnosti, využívania verejného priestranstva, predajného miesta, ubytovanie), cez dotácie, projekty a najmä z činnosti samospráv.

System príjmu obcí

Obr.2

Zdroj: (8)

Obec má možnosť časť kreatívnej činnosti zameranú na umeleckú divadelnú formu priamo riadiť a potom môže žiadať o dotácie na činnosť. Obec na úseku divadelnej činnosti:

- môže zriaďovať alebo zakladať a zrušovať profesionálne divadlá ako právnické osoby,
- podporuje divadelné aktivity poskytovaním účelových prostriedkov,
- kontroluje hospodárenie a účelovosť vynaložených prostriedkov v ňom zriadených divadlách,
- v odbornej oblasti spolupracuje s ministerstvom kultúry.

Táto možnosť je upravená v zák. č. 384/1997 Z.z. o divadelnej činnosti (§ 3 ods. 2 a 4). Kvôli nedostatku financií je táto možnosť kreatívnej činnosti a jej podpory obcou málo využívaná. Vyžaduje si stále financovanie. Preto obce, ale aj VUC – vyššie územné celky dávajú prednosť krátkodobým aktivitám so zameraním na podporu napr. cestovného ruchu v regióne, ktorý prináša vyššiu pridanú hodnotu pre akcie ako stála divadelná scéna. Tieto divadlá boli vytvorené a v období rokov 1990 – 2010 postupne zanikli. Menšie divadlá v regiónoch podporuje štát a vyšší územný celok.

Podpora kreativity na úrovni vyššieho územného celku (VUC) na Slovensku (regionálnej samosprávy)

Súčasným príkladom podpory kreatívnych aktivít na Slovensku je program VUC Košice. Terra Incognita je samostatný program iniciovaný regionálnou samosprávou na podporu kultúry a rozvoja kultúrneho cestovného ruchu prostredníctvom vytvorenia trvalo udržateľnej ponuky destinácií, produktov a služieb (Obr.3). Vznikol ako súbežná iniciatíva Košického samosprávneho kraja k projektu „Európske hlavné mesto kultúry Košice 2013“.

Hlavná téma programu je kultúrne dedičstvo rozložené a zachované na 3 tematických cestách – železnej, gotickej a vínnej. Historický potenciál v jednotlivých obciach a mestách Košického kraja tak vytvoril línie jedinečných ciest po ktorých môže návštevník putovať a spoznávať nielen základné historické témy jednotlivých ciest, ale aj zažiť jedinečnú atmosféru kultúrnych, športových a iných podujatí, ktoré sa mu na týchto cestách ponúknu. V tomto prípade sú už na rade obce, ktoré v rámci programu môžu využiť napr. marketing ponúkaný VUC pre ich aktivity. Najefektívnejším prínosom programu je stanovenie si dlhodobého cieľa. Tento cieľ programu Terra Incognita je zvýšenie kvality života a návštevnosti Košického kraja prostredníctvom rozvoja kultúry, športu, voľnočasových aktivít a cestovného ruchu. Medzi špecifické ciele programu Terra Incognita patria:

- Zvýšenie kultúrneho zázemia, povedomia a kultúrneho vyžitia obyvateľov kraja
- Zvýšenie kapacity aktérov a kvality poskytovaných kultúrnych služieb v regióne
- Skvalitnenie kultúrnej, športovej a voľnočasovej infraštruktúry pre domáci a zahraničný cestovný ruch

Na základe splnenia krátkodobého a dlhodobého cieľa sa očakáva takýto dopad programu v regióne:

- Podpora domáceho a príjazdového cestovného ruchu
- Posilnenie lokálpatriotizmu
- Posilnenie miestnej ekonomiky
- Zvýšenie záujmu o šport, miestnu kultúru a históriu
- Zvýšenie informovanosti o možnostiach turistického vyžitia v Košickom samosprávnom kraji
- Posilnenie súdržnosti rodín ako základných jednotiek spoločnosti

Podpora kreativity na úrovni miestnej samosprávy

Miestne dane v prípade historického mesta Banská Štiavnica a obce Svätý Anton sú upravené tak, aby dokázali na lokálnych umeleckých a remeselných aktivitách vždy získať maximum príjmov (zvýšenie alebo zníženie sadzby dane za osobitné užívanie verejného priestranstva, na poskytovanie služieb a predajného zariadenia pri príležitostných trhoch, za vstup motorovým vozidlom do historického centra). Na druhej strane vzhľadom k potrebe rozvíjať niektoré kreatívne činnosti, najmä v prípade rozvíjania kreativity u návštevníkov remeselných trhov, na podujatiach môže dôjsť k zníženiu sadzieb poplatkov.

Základné informácie o programe Terra Incognita

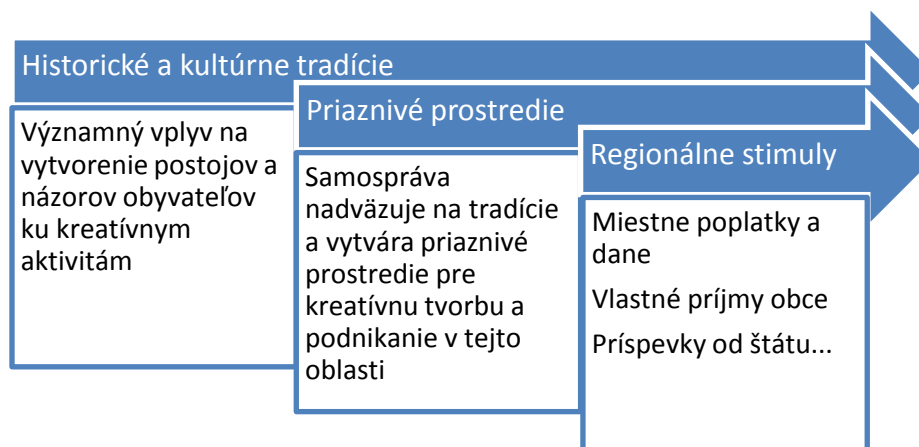
Obr. 3

Obidve obce dokážu ponuku kreatívnych aktivít „zlacniť“ tým, že znižujú miestnu daň v tom prípade, ak remeselník alebo umelec priamo zapojí do práce či umeleckej činnosti návštevníka podujatia. Kreatívny tvorca tak neplatí žiadnu miestnu daň alebo len veľmi nízku daň. Dosahujú tým záujem zo strany návštevníkov, ale aj zo strany ponuky kreatívnych aktivít podporujú vyššiu účasť aktívnych umelcov. Tieto kultúrno-historické obce dokážu skombinovať svoje príjmy s pôsobením regionálnych daností tak, aby si posilnili cez kreatívne akcie návštevnosť a tiež zabezpečili kvalitných umelcov, remeselníkov alebo iných kreatívnych tvorcov. Synergia účinkov takéhoto pôsobenia regionálnych stimulov je prehľadne spracovaná v Obr. 4.

Synergický účinok pôsobenia regionálnych stimulov v kultúrno-historickom regióne

Obr.4

Zdroj: vlastné spracovanie

Tento príklad úpravy miestnych daní s možnosťou zvýšenia príjmov z kultúrno-umeleckých aktivít a aj podpora umelcov je na Slovensku skôr výnimočná. Na vidieku znamená takáto podpora kreativity najmä možnosť: **zvýšenia príjmov** :

priamo: - obce, miestnych a „kočujúcich“ podnikateľov a umelcov

nepriamo: - zvýšenie kreatívnych aktivít

Zhrnutie pre vidiecky región je po uplatnení tejto podpory:

- rozvoj slobodných povolání v umeleckej a kultúrnej tvorbe
- rozvoj kreativity na vidieku
- rozvoj kreatívneho cestovného ruchu a iné.

Výhody a nevýhody spomínaného ekonomického nástroja obce - lokálnej „dane“ sú spracované väzby najmä na podnikateľský sektor v tab. 2.

Výhody a nevýhody súčasného systému uplatňovania lokálnej „dane“ na miestnej úrovni
Tab.2

Výhoda takto určenej miestnej dane	Nevýhoda takto určenej miestnej dane
Nízka administratívna náročnosť výberu dane	Je viazaná na podnikateľskú schopnosť vlastníka uhradiť ju
Progresivita dane	Nie je viazaná na podporu domácich podnikateľov
Stimulačná funkcia	Znížená alebo zvýšená sadzba dane je väčšinou závislá od súčasnosti bez väzby na budúcnosť rozvoja kreatívnych firiem
Zdroj lokálnych príjmov – plnenie alokačnej funkcie	Je politicky citlivá na miestnej úrovni, závisí od priorit obcí
Nezávislosť od daňového systému štátu-	Nie je citlivá na význam jednotlivých akcií pre rozvoj regiónu
Má možnosť flexibilných zmien zastupiteľstvom obcí	Mobilizuje len samosprávu
Redistribučná funkcia	Preferencie kreatívnych firiem závisia od požiadaviek na zvýšenie príjmov obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Ďalším príkladom možnosti spolupráce je vytvorenie združenia. V polovici minulého desaťročia vzniklo v Banskej Štiavnici Združenie turizmu Banská Štiavnica. Dôvod ich vzniku si sami aktéri organizácie uvádzajú takto. Na otázku“ **Prečo sídlime v Banskej Štiavnici?**“ **odpovedajú:** *Banská Štiavnica je jedinečné miesto, Banská Štiavnica je mestom bohatej histórie, Banská Štiavnica je atraktívnym turistickým mestom, Banská Štiavnica je mestom umelcov - výtvarníkov, poetov, literátov ...*

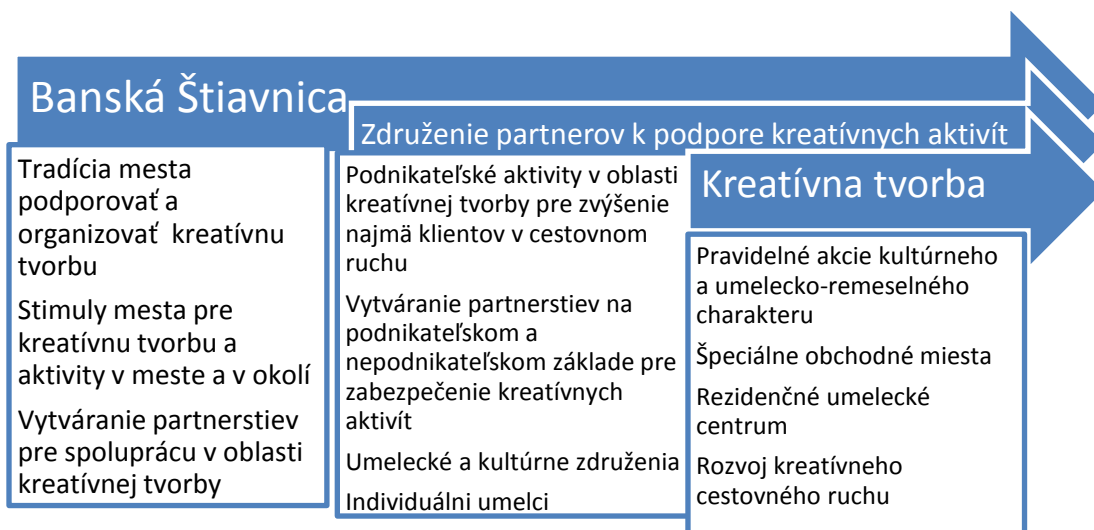
Cieľom združenia je podľa stanov najmä:

- podporovať rozvoj regiónu Banskej Štiavnice a ďalších obcí v Štiavnických vrchoch;
- podporovať svojich členov, zastupovať ich záujmy a presadzovať ich názory na cestovný ruch;
- viesť svojich členov k etickému podnikaniu v cestovnom ruchu.

Združenie turizmu tvoria podniky ponúkajúce ubytovanie a reštauračné služby, obchody, ponúkajúce umelecké diela, štátne lesnícke a poľovnícke múzeum Svätý Anton,

turistická kancelária Jantárová cesta a iné. Vďaka pôsobeniu tohto združenia došlo v Banskej Štiavnici k synergii medzi aktivitami mesta, združenia a komunity umelcov. Tento účinok je spracovaný prehľadne na Obr.5.

Synergický účinok kultúrno-historického mesta, partnerstva a kreatívnej tvorby
Obr.5

Zdroj: vlastné spracovanie

Osobitným príkladom kreativity je vstup občianskeho združenia do diania v regióne. Jedinečné je v Banskej Štiavnici je kreatívne využitie železničnej stanice v Banskej Štiavnici (nástupište stanice, vnútorná hala s prezentáciou tvorby umelcov). Na Obr.6 sú prezentované priestory železničnej stanice, ktorá je v prenájme občianskeho združenia umelcov Štokovec. Umelcom vyšli ústrety zástupcovia štátnej železničnej firmy. V priestoroch stanice vystavujú svoje diela, tvoria a majú k dispozícii tiež ubytovanie pre mladých tvorcov, ktorí tu absolvujú svoje študijné pobyty.

Kreatívne využitie železničnej stanice v Banskej Štiavnici

Obr. 6

Výsledky výskumu smerovali k tomu ako dokázať zlepšiť situáciu v regiónoch pre umelcov – „podnikateľov“. Väčšinou sú títo umelci samostatné fyzické osoby (z hľadiska daní a odvodov do štátu – podnikateľský subjekt) alebo nepodnikateľské právnické subjekty – občianske združenia. Preto sme spracovali návrh foriem podnikania s obcou alebo uvažovali sme tiež o samostatnom obecnom podniku. Názorne je výsledok spracovaný v Tab.3.

Formy podnikania v oblasti kreatívneho priemyslu na úrovni obce

Tab.3

Organizačná forma	Základné charakteristiky	Prístup ku financiam	Dôsledky pre obec v prípade rozvoja kreatívnych aktivít	
			pozitívne	negatívne
1. Partnerstvo súkromných firiem (podľa obchodného alebo občianskeho zákonníka) Partnerstvo s obcou	- Proces riadenia v podniku závisí od dodržiavania pravidiel zmluvy uzavretej pri vzniku podniku - Zisk je rozdeľovaný medzi partnerov podľa zmluvy - S obcou existuje spolupráca najmä formou služieb	- Financovanie prostredníctvom úverov - Súkromné investovanie - Lokálne úľavy na miestnych poplatkoch - Výhodnejší prístup k aktivitám stavebného charakteru	- Čiastočná kontrola nad aktivitami podnikateľov - Všetko riziko znášajú podnikatelia - Vysoká výnosnosť - zisky môže nepriamo slúžiť pre zveľadenie obce - Zviditeľnenie obce	- Slabý prístup ku kapitálu - Administratívne náročná spolupráca pre vyhodnocovanie obci - V prípade s .r .o podnikateľa ručia len do výšky vkladu - V prípade podnikateľov-fyzických osôb ručia tieto celým majetkom - Celý príjem z poskytovaných služieb zostáva podnikateľom
2. Obecný podnik	- Podlieha kontrole obci- poslancom a starostovi - Najmenej traja členovia správnej rady z radov poslancov - Časť zisku pohltia náklady na správnu radu - Môžu sa uplatniť príjmy obce aj z iných činností	- Financovanie prostredníctvom úverov - Súkromné zdroje využívané v menšej miere - Minimálny prístup ku grantom a dotáciám pre kreatívnu činnosť	- Zisk slúži obci - Verejnosť môže posudzovať hospodárenie podniku - Zvyšuje zainteresovanosť zamestnancov samosprávy na zabezpečení zamestnanosti v obci - Zviditeľnenie obce	- Slabý prístup ku kapitálu - Priemerné riziko v podnikaní, možnosť ručiť obecným majetkom - Priemerná výnosnosť - Vysoká miera kontroly nad podnikaním
3. Partnerstvo obec a podnikatelia alebo občianske združenie	- Podlieha kontrole štátu v prípade získania financií z verejných zdrojov - Časť zisku pohltia náklady na správnu radu - Môže uplatňovať oslobodenie od dane pre rozvoj kreatívnej činnosti	- Úverové financovanie - Dostupné obecné a vládne granty - Súkromné investovanie a dostupnosť kultúrnych grantov	- Zdieľaná kontrola a zdieľané riziko - Podnikatelia môžu investovať vlastný kapitál a dosiahnuť zodpovedajúcu návratnosť - Podnikatelia môžu byť členmi správnej rady - Verejnosť môže posudzovať hospodárenie podniku - Zviditeľnenie obce	- Vysoké riziko využívania financií obce - Nízke riziko v ručení podnikania - Čiastočný prístup ku kapitálu - Administratívne náročná spolupráca pre vyhodnocovanie obci

Tab. 3 Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Príležitosti pre rozvoj regionálnych stimulov motivujúcich aktérov v regióne ku kreativite

- Vytvorenie právneho prostredia podporujúceho uplatňovanie alternatívnych foriem zabezpečovania verejných služieb (napr. pre zmluvy o partnerstvách verejného a súkromného sektora);
- Uplatnenie pluralitnej participácie viacerých subjektov a rôznych foriem pri zabezpečovaní služieb obcami (súkromné firmy, spolu vytvorené partnerské organizácie, združenia obcí, neziskové organizácie, občianske iniciatívy, jednotliví občania obce), teda širšie uplatňovanie alternatívnych metód poskytovania kreatívnych služieb a rozvoja kreatívnej tvorby. Vytvorením konkurenčného prostredia a rovnocennej súťaže by sa uplatnili trhové princípy zabezpečovania kreatívnych služieb a kreatívnych tovarov, ktoré vedú k úsporám a ku kvalite.

Časopisné publikácie

1. BALÁŽOVÁ, E - VALACH, M.: Postavenie programového rozpočtovania v miestnej samospráve v SR. In Ekonomické aspekty v územnej samospráve II : recenzovaný zborník príspevkov z vedeckej korešpondenčnej konferencie. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 2012. s. 101--107. ISBN 978-80-7097-932-7.
2. BERESECKÁ, J.: Organizácia cestovného ruchu vo vybraných štátoch Európskej únie a v Slovenskej republike. In Nová temata v řešení socioekonomického rozvoje regionů : sborník příspěvků z vědecké konference s mezinárodní účastí, Liberec 8. března 2011. Praha 17: Vysoká škola regionálního rozvoje, 2011, s. 19--30. ISBN 978-80-87174-02-9.
3. BERESECKÁ J. 2011 Podpora rozvoja cestovného ruchu prostredníctvom marketingovej komunikácie v ubytovacích zariadeniach lokalizovaných v Nitrianskom vidieckom priestore In: Marketing a obchod s. 41-45. ISBN 978-80-89241-41-5.
4. BERESECKÁ, J. 2011 Marketingové aktivity v konkurenčnom prostredí = Marketing activities in a competitive environment tab. In: XIV. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. s. 314-320. -- Brno : Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5513-1
5. Final report, OMC – Expert Working Group on maximising the potential of Cultural and Creative Industries, in particular that of SMEs, 2010, EC..
6. Kol: Východiská koncepcie na podporu kultúrneho a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike, Vlada SR, 14.11.2011
7. Kol.: Združenie Štokovec v Banskej Štiavnici, 2012, www.banskastanica.sk
8. MITALOVÁ, J.- MOLITORIS, P. 2006. *Právno-ekonomické aspekty rozpočtov vo verejnej správe*. Košice : UPJŠ. 2006. ISBN 80-7097-653-5

Táto práca bola podporovaná Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-0101-10.

Autorka:

doc. Ing. Viera Petrášová, CSc.

Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka

Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja

SPU v Nitre

Telefón: 00421/37/6414566 e-mail: viera.petrasova@uniag.sk